

dobrovoljno udružuju radi zastupanja, predstavljanja, unapređenja i zaštite svojih profesionalnih, radnih, ekonomskih, socijalnih, kulturnih i drugih pojedinačnih i kolektivnih interesa (čl. 6). Član 206 istog zakona garantuje zaposlenima slobodu sindikalnog organizovanja. Sindikati se osnivaju bez odobrenja uz upis u registar. Registar vodi ministarstvo nadležno za poslove rada.

Postupak registracije sindikata uređen je Pravilnikom o upisu sindikata u registar.

Prema članu 7 Pravilnika, organizacija će se brisati iz registra, između ostalog, i na osnovu pravnosnažne odluke o zabrani rada sindikata (čl. 7, t. 2 Pravilnika).

Odluku o zabrani rada bilo koje vrste udruženja prema Zakonu o udruženjima može doneti isključivo Ustavni sud (čl. 50, st. 1).

UN Komitet za ekonomska, socijalna i kulturna prava, prilikom razmatranja drugog periodičnog izveštaja Srbije, izrazio je svoju zabrinutost u oblasti sindikalnih prava, pre svega zbog niskog korišćenja ovog prava zaposlenih u privatnom sektoru, ali i zbog preteranih ograničenja ovog prava zaposlenih u javnom sektoru, čak i kada ne spadaju u javnu službu. Komitet podstiče državu članicu da i za zaposlene u privatnom i u javnom sektoru osigura efikasnost korišćenja prava na slobodu osnivanja i pridruživanja sindikatima, kao i prava na štrajk. Komitet je takođe upoznat s nacrtom Zakona o štrajku iz 2013. godine i preporučuje državi članici da ograniči zabrane štrajkovanja zaposlenih u javnom sektoru bez sužavanja definicije „ključnih službi“ u skladu sa Paktom i relevantnim standardima međunarodne organizacije rada.

14.5. Pravo na štrajk.

Pravo na štrajk garantovano je članom 61 Ustava Srbije. Štrajk se sprovodi u skladu sa zakonom i kolektivnim ugovorom, dok može biti ograničen isključivo zakonom i u skladu s prirodom ili vrstom delatnosti.

Zakonom o štrajku pravo na štrajk je ograničeno obavezom štrajkačkog odbora i zaposlenih koji u štrajku učestvuju da štrajk organizuju i vode na način kojim se ne ugrožava bezbednost lica i imovine i zdravlje ljudi, onemogućava nanošenje neposredne materijalne štete i omogućava nastavak rada po okončanju štrajka.

Osim tog opšteg ograničenja ustanovljen je i poseban režim štrajka „u delatnostima od javnog interesa ili u delatnostima čiji bi prekid rada zbog prirode posla mogao da ugrozi život i zdravlje ljudi ili da nanese štetu velikih razmera“ (čl. 9, st. 1).

Nacrt novog zakona o štrajku, koji je pripremilo Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalne politike još 2011. godine, stavljen je na javnu raspravu tek 12. jula 2013. godine i nije se našao pred parlamentom u toku 2014. godine.

Ovu godinu obeležio je veliki broj štrajkova: advokata, prosvetnih radnika, policije i zdravstvenih radnika. Pored njih štrajkovali su i radnici neuspešno privatizovanih i